

SZEMLÉR FERENC

A PARTON ÁLMODÓ

Sós szagokat szór szét a szélesmarkú szél a tolongó tenger felől. Sebes sirályok suhannak el a parton álmodó feje fölött és mintegy meglegyintik. Nem is arányos arcát s homoknyomokat hordó homlokát, hanem inkább érzelvény bensejét, a lélek rejtett rekeszeit, melyekben meg se sejtített vágyak vagy félelmek lakoznak, valamely ismeretlen hazák vagy távol tájak titkos sejtelmei, az élet és az elmúlás föloldhatatlan rejtelme, az ésszel föl sem fogható izgalma, egynémely nagy egység, törvény, vagy csupán csak zürzavar homályos sugallata. Mindez mindössze pillanatra, mert a röppenő madárszárnyak a légtérben íme nincs nyoma, a tenger torlata is csendesül, a szél is egymásba fonta láthatatlan tenyerét, a sós illat pedig elszállt. Csupán az álmodó ül még a parton s nem látó szemét a véghetetlen szemhatár felé mereszti.

VÖRÖS FOLT

Tűzföld felől a néma tengeri táj hosszú parti sávja mentén terjeng éjszaka felé, talán egészen Peruig s onnét is tovább a széles rubin-hullámú óriási folt, habok fölött, szelek által sodortatván és titkos mélyi áramok magányos törvényei szerint. A reggel és a dél s a napszállat kitartó sugaraiban nem ezüst már a habtaraj, hanem sötétpiros, vagy új-vörös, vagy sárga rezekre emlékeztető. A kékre és a földre leső pillantás mintha idegen s szokatlan égitest nedves felszínén bolyongana, holott csak Chile parti vizein hajóköz látják e tüneményt, vagy kikötők kíváncsi s inkább megrettent lakói, elfáradt férfiak és tágranyított pupillás, sovány, fekete-arcú nők, és a nedves homokpart peremét taposó apró gyermekek, s keresztet hányó öreg anyókák, s rideg pásztorok... Vajon mi ez?... — kérdezzetik, miközben

Perui lapok állítása szerint Chile felől hatalmas vörös víztömeg közeleg Peru partvidéke felé. Színét elpusztult mikroorganizmusoktól kapja. Állítólag 300 kilométer szélesen halad a vörös folt a Csendes-óceánban.

(Újsághír)

baljós tekintetük találkozik, s riadtan sügdosnak fülsé néhány megtört mondatot. Majd tétován hazaballagnak és este el sem tudnak aludni fojtó félelmek miatt. Nem jutnak el hozzájuk hírlapok, a rádióból is csak magasan szárnyaló szózatokat hallanak, s talán üvöltő beat-zenét és régi indián dallamokat s egyházi bölcs beszédeket. Holott tudósok vizsgáló munkája már kimutatta, hogy egyszerű s természetes folyamatok folytán vöröslik csak a víz. Am erről mitse tud az éjszakai vidék rézbányásza, kit véltlen útja visz olykor a partra, s ő ámultan mártja tenyerét a sürgő-forgó habba s azt susogja: Vér! Körülnéz majd, s bár senki sincs, ki hallaná, még halkabban, tán meg se hallhatóan, egészen némán és csupán magának tovább suttogja: Vér! Vér! Mindenütt csak vér! Vér! Vér! Örökké vér! Vér! Egyre vér!...

MINDÖSSZE ENNYI

Mit olvasol ki, mondd, a fák:
a fűzek és a nyárfák és a gyertyán
hajlongó ágaiból s nyugtalan levézetéből?

Mit mondanak neked a tengeri
vad szél suhogó szisszenései az éj
kellős közepén és a puszta partnak
csapódó hullám hosszú verdesései?

És szólnak-e egyáltalán valamit?
Gondolnak-e ezt vagy amazt magukról,
rólad s egyáltalán a többiekről?

Vagy csupán vannak, mint létezők,
mint a lét öntudatlan boldog részei,
érezstelen és gondolattalan — a változás,
elmúlás s újjászületés izgalma nélkül?

Hisz mindez csupán benned van jelen,
ki ott is értelmet keresnél, ahol ennek
semmi értelme, okot kutatsz ok nélkül,
üzenetet, amelyet senkisésem izen, —
s nem létezel csupán, miként rész az egészben.

Holott mindössze ennyi kellene,
hogy boldog is lehess egy percre legalább
a fák hajlongó ágai alatt, zengő vizek
s szelek játéka közt, a puszta parton
locsogva megtörő habtorlatok pihentető
zsongásai közt örökkön örökkéig.

KÖZEL-TÁVOL

Vas Istvánnak

Rodostó ide csupán néhány tengeri
mérőföld — ha erre fúj a délkeleti szél
hátán röpit talán még olyan illatokat is
amelyek erre nem egészen ismeretesek —
a hömpölygő hab mikor partra csap
különös molekulákká porzik szét s a teste
váratlan libabőrrel lesz tele — mindez
oly idegen s mégis olyan megszokott — a tenger
folyamatos mozgása is akár ama
Lem-regény titokzatos lénye mely
örök törvényeket talál ki s tételez
noha mi rejtélyeit nem értjük és
meg sem oldjuk soha — nyilván ezért
képzeli néha éjjel ha az ablakon
betör a hullámok zaja vagy hajnalonta
még félálomban mikor fákat hajtogat
a part homokját hordó fuvalom hogy ott
még mindig él a fejedelem akinek nevét
már hét hosszú évtizede viselem és néhanap
vele ébredek s vele szunnyadok el — amott a
közel-távolban ugyanannak a sötét
víznek vad peremén mindössze néhány tengeri
mérőföldre innét csupán egy régi puszta hely
ismeretlenül ismerős tárgyai közt — s e földet
az ottlevők és mások úgy hívják hogy Rodostó —